

KOMUNIKAT NA TEMAT UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH FUNKCJONOWANIA PRZEDSIĘBIORSTW W KRAJU I WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Maj/czerwiec 2013

1. Przegląd najważniejszych wydarzeń gospodarczych w maju 2013 wraz z głównymi trendami gospodarczymi.

Ostatni miesiąc zarówno w Polsce, jak i w województwie warmińsko-mazurskim upłynął pod znakiem dalszej stagnacji gospodarczej. Analitycy podkreślają jednak, że sytuacja w Polsce jest i tak lepsza od sytuacji większości krajów Unii Europejskiej, gdzie nadal widoczna jest nie tylko stagnacja, a wręcz pogłębiający się kryzys gospodarczy. Poniżej przedstawiony został skrót najważniejszych artykułów dotyczących trendów gospodarczych w Polsce oraz w krajach euro landu.

Najdłuższa recesja w historii euro landu rykoszetem uderza w Polskę

Gazeta Wyborcza, 16.05.2013

GUS podał dane o polskim wzroście gospodarczym, który w I kwartale br. sięgnął ledwie 0,4 proc. w skali roku. To najgorszy wynik od czterech lat. Według danych Eurostatu strefa euro jest już od półtora roku w recesji. PKB Eurolandu był w I kw. o 1 proc. niższy niż rok wcześniej (przy zeszłorocznym spadku o 0,6 proc.). Liczba ludzi bez pracy w UE sięgnęła rekordowego poziomu 26,5 mln. W Hiszpanii bezrobocie wynosi 26 proc., w Grecji- 27 proc. W ciężkiej sytuacji są szczególnie państwa, które w ostatnich latach wprowadziły największe oszczędności: Hiszpania, Włochy, Portugalia, Cypr, Grecja. W I kw.br. zanotowały one spadek PKB od 2 do 5 proc. (Hiszpania- 2 proc., Włochy- 2,3 proc., Portugalia- 3,9 proc., Cypr- 4,1 proc., Grecja- 5,3 proc.). Kurczą się też największe gospodarki UE- francuska czy niemiecka.

Dziura w kasie państwa szybko rośnie

Gazeta Wyborcza, 16.05.2013

Według danych Ministerstwa Finansów deficyt w budżecie Polski od początku roku szybko rośnie. W styczniu dochody państwa wyniosły 13 mld zł., w lutym tylko 7 mld zł., w marcu 12 mld zł., w kwietniu 10 mld zł. Większość ekonomistów uważa, iż w tym roku konieczna będzie nowelizacja budżetu polegająca na zwiększeniu deficytu. Wariant optymistyczny zakłada, iż

**Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie**

ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

nasza gospodarka urośnie w tym roku o 2,2 proc. Dziś jednak wydaje się, że sukcesem może być 1,5 proc. wzrost PKB. W ustawie budżetowej założono ponadto, iż inflacja wyniesie 2,7 proc, a już wiadomo że będzie znacznie niższa. Niższy od planu wzrost PKB i niższa inflacja przekładają się na niższe wpływy budżetu z podatków. Ekspertki szacują, iż w tym roku w kasie państwa może zabraknąć 10-15 mld zł.

Bruksela: Recesja da nam popalić

Gazeta Wyborcza, 04-05.05 2013

Komisja Europejska dokonała korekty prognozy gospodarczej- zdaniem analityków wychodzenie euro landu z recesji będzie trwało dłużej niż wcześniej przewidywano. Gospodarka państw strefy euro nie tylko nie odnotuje do końca roku wzrostu, ale zgodnie z przewidywaniami analityków odnotuje spadek o 0,4 proc. Jakie są prognozy Brukseli dla Polski? Komisja Europejska prognozuje, iż nasz deficyt finansów publicznych w 2013 r. wyniesie 3,9 proc. (prognoza rządu polskiego to 3,5 proc.), a wzrost gospodarczy ma wynieść 1,1 proc. PKB (polska prognoza to 1,5 proc.). Komisja Europejska jednocześnie przyznaje, iż podjęty w Polsce wysiłek na rzecz reform strukturalnych jest dobry, a pogorszenie niektórych wskaźników w Polsce to głównie wynik gorszej sytuacji w otoczeniu gospodarczym

Stopy procentowe ponownie niższe

Rzeczpospolita, 09.05.2013

Rada Polityki Pieniężnej 8 maja br. po raz kolejny obcięła stopy procentowe o 0,25 pkt. proc.- główna stopa procentowa tym samym wynosi 3 proc. Rada Polityki Pieniężnej swoją decyzję uzasadniła wzrostem niepewności, co do tego, kiedy gospodarka strefy euro zacznie przyspieszać i jakie będzie tempo ożywienia. Tym samym Rada Polityki Pieniężnej przewidując słabą aktywność polskiej gospodarki postanowiła obniżyć stopy procentowe, kontynuując tym samym cykl łagodzenia polityki pieniężnej.

W krzysie stale etaty pęcznieją

Dziennik Gazeta Prawna 15.05.2013

Z danych GUS wynika, iż w ciągu trzech ostatnich lat przybyło 270 tys. zatrudnionych na czas nieokreślony (w IV kw. 2012 r. było ich w sumie 8,94 mln). Liczba umów terminowych spadła o ponad 80 tys. (w IV kw. 2012 r. było ich w sumie 3,25 mln).Wbrew obiegowej opinii o coraz mniej stabilnym zatrudnieniu i rosnącej liczbie czasowych umów o pracę, polskie firmy nie obawiają się zatrudniać na bezterminowe kontrakty. Jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest fakt, iż firmy wykorzystują stale etaty jako element gratyfikacji najlepszych pracowników. Z drugiej zaś strony kolejną przyczyną wzrostu liczby umów bezterminowych jest obowiązek ich stosowania, gdy pracodawca chce zawrzeć trzeci kontrakt z tą samą osobą po dwóch umowach terminowych.

**Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie**

ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

Firmy nie chcą zatrudniać, płace rosną powoli

Gazeta Wyborcza, 21.05.2013

GUS podał kwietniowe dane dotyczące bezrobocia- w kwietniu w Polsce stopa bezrobocia wyniosła 14 proc. Zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw sięgnęło w kwietniu br. niemal 5,48 mln osób (o 1 proc. mniej niż przed rokiem). Średnia płaca w sektorze przedsiębiorstw wyniosła 3 830,89 zł brutto (o 3 proc. więcej niż rok temu). Niewielki wzrost płac i wzrost bezrobocia sprawiają, iż zgaśł jeden z silników napędzających polską gospodarkę- konsumpcja. W strefie euro, która jest naszym największym partnerem handlowym, trwa kryzys, dlatego też nasze firmy boją się inwestycji. Zdecydowanie zmniejszyła się również skala inwestycji publicznych po Euro 2012. Połączenie tych czynników dało efekt stagnacji gospodarczej. W IV kw.2012 wzrost gospodarczy spowolnił do 0,7 proc., a w I kw.2013 r.- do 0,4 proc.

2. Rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim

Liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w kwietniu 2013 roku, wyniosła 116 985 osób i w stosunku do poprzedniego miesiąca spadła o 4 262 osoby, tj. o 3,5 %. W ujęciu rocznym, liczba bezrobotnych zwiększyła się o 7 047 osób, tj. o 6,4%.

Na przestrzeni dwóch tygodni maja, liczba osób zarejestrowanych w urzędach pracy w naszym regionie spadła o 2 716 osób (tj. o 2,31%) i wynosiła 114 269 osób. Wzrost poziomu bezrobocia wystąpił w 14 powiatach, a największy w powiatach: nowomiejskim o 12,1% (431 osób), działdowskim o 9,5% (584 osoby) oraz mieście Olsztyn o 8,1% (559 osób). Natomiast w 7 powiatach odnotowano spadek poziomu bezrobocia od 455 osób (6,6%) w powiecie szczycieńskim do 47 osób (2,0%) w powiecie gołdapskim.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w regionie, w kwietniu 2013 roku ukształtowała się na poziomie 21,7%, w kraju natomiast 14,0%. W odniesieniu do marca 2013 r. wartość tego wskaźnika spadła w województwie o 0,6 pkt. proc., natomiast w kraju o 0,3 pkt. proc.

W kwietniu 2013 r. dystans pomiędzy wartością stopy bezrobocia w kraju i w województwie wyniósł 7,7 pkt. proc., co oznacza, iż był niższy o 0,3 pkt. proc. jak w marcu 2013 roku oraz niższy o 0,4 pkt. proc. jak taki sam jak w lutym br.

Tabela 1. Zmiany poziomu bezrobocia w województwie w Polsce (I kwartał 2012-2013)

Województwo	I kw. 2012			I kw. 2013			Wzrost/spadek w porównaniu do I kwartału 2012 r		
	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
Polska	55,4	49,6	10,5	55,5	49,3	11,3	0,1	-0,3	0,8
dolnośląskie	52,9	46,6	11,8	54,2	47,3	12,6	1,3	0,7	0,8
kujawsko - pomorskie	55,2	48,5	12,1	55,5	48,2	13,2	0,3	-0,3	1,1
lubelskie	55,7	49,3	11,4	56,2	49,8	11,3	0,5	0,5	-0,1
lubuskie	53,1	48,1	9,5	54,3	48,9	10,0	1,2	0,8	0,5

**Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie**

ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

łódzkie	56,5	49,7	12,0	57,2	50,3	12,1	0,7	0,6	0,1
małopolskie	55,3	49,3	10,8	55,4	48,9	11,8	0,1	-0,4	1,0
mazowieckie	59,9	55,3	7,7	59,9	54,8	8,4	0,0	-0,5	0,7
opolskie	54,8	48,9	10,4	53,2	47,1	11,6	-1,6	-1,8	1,2
podkarpackie	55,9	48,3	13,7	55,1	46,9	14,9	-0,8	-1,4	1,2
podlaskie	54,7	49,5	9,4	54,8	49,2	10,2	0,1	-0,3	0,8
pomorskie	54,1	48,5	10,5	54,5	48,4	11,3	0,4	-0,1	0,8
śląskie	53,1	48,2	9,2	52,2	46,5	10,9	-0,9	-1,7	1,7
świętokrzyskie	56,9	48,5	14,8	54,4	46,1	15,3	-2,5	-2,4	0,5
warmińsko - mazurskie	52,3	46,3	11,5	51,9	45,5	12,2	-0,4	-0,8	0,7
wielkopolskie	57,0	52,1	8,7	57,9	52,3	9,6	0,9	0,2	0,9
zachodniopomorskie	51,3	44,7	12,9	52,8	46,5	12,0	1,5	1,8	-0,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Z opublikowanych 8 kwietnia przez resort pracy danych wynika, iż stopa bezrobocia w kwietniu br. w Polsce wyniosła 14,0 proc. i w porównaniu z marcem br. spadła o 0,3 pkt. proc; ale była o 1,1 pkt. proc. wyższa niż przed rokiem. Spadek wskaźnika bezrobocia w ujęciu miesięcznym odnotowano we wszystkich województwach w kraju. Największą obniżkę zarejestrowano w województwie warmińsko- mazurskim oraz lubuskim – o 0,6 pkt. proc. Najmniejszym spadek bezrobocia odnotowano w województwach: śląskim i mazowieckim- o 0,1 pkt. proc.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w kwietniu 2013 roku w województwie warmińsko- mazurskim wyniosło 136,3 tys. osób i spadło o 0,8 % w stosunku do analogicznego okresu 2012 roku. W porównaniu do kwietnia 2012 roku najbardziej zmniejszyło się zatrudnienie min. w budownictwie (o 11,2%), handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 5,6%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,2%). Natomiast w ujęciu rocznym największy wzrost zatrudnienia nastąpił w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 74,7%) oraz informacja i komunikacja (o 10,1%);

Tabela 2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. (kwiecień 2013)

Wyszczególnienie	marzec 2013	kwiecień 2013
Ogółem	136,9	136,3
Przemysł	76,8	77,0
w tym przetwórstwo przemysłowe	70,1	70,2
Budownictwo	13,0	12,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	19,7	19,8
Transport i gospodarka magazynowa	5,0	5,0

Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie
 ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
 tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

Zakwaterowanie i gastronomia	2,9	2,8
Informacja i komunikacja	1,0	0,9
Obsługa rynku nieruchomości	2,3	2,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2,0	2,0
Administrowanie i działalność wspierająca	8,8	8,1

Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

3. Kursy Walut, stopy procentowe

Średni miesięczny kurs dolara amerykańskiego w Narodowym Banku Polskim w kwietniu 2013 roku, wyniósł 328,31 zł/100 USD i zwiększył się w stosunku do poprzedniego miesiąca o 2,0%.

Średni miesięczny kurs euro w Narodowym Banku Polskim w kwietniu 2013 roku, wyniósł 423,15 zł/100 EUR, i zwiększył swoją wartość w stosunku do poprzedniego miesiąca o 1,7%.

Średni miesięczny kurs franka szwajcarskiego w Narodowym Banku Polskim w kwietniu 2013 roku, wyniósł 338,32 zł/100 CHF, i spadł w stosunku do poprzedniego miesiąca o 0,22%.

Na posiedzeniu 08.05.2013 r. Rada Polityki Pieniężnej (RPP) postanowiła, po raz czwarty w tym roku, obniżyć stopy procentowe 0,25 % w stosunku do obowiązujących od 07 marca br.: stopa referencyjna- 3,00% w skali rocznej; stopa lombardowa- 4,50% w skali rocznej; stopa depozytowa- 1,50% w skali rocznej; stopa redyskontowa weksli- 3,25%.

W kwietniu 2013 r. sytuacja społeczno-gospodarcza kraju przedstawiała się następująco:

- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w kraju w kwietniu 2013 roku, wyniosła 2255,7 tys. i w porównaniu do kwietnia 2013 r., zmniejszyła się o 2,5%, natomiast w skali roku zwiększyła się o 8,8% (tj. o 183,1 tys.);
- Stopa bezrobocia rejestrowanego w kwietniu 2013 r. wyniosła 14,0 % i obniżyła się o 0,3 pkt. proc. do poprzedniego miesiąca, natomiast w odniesieniu do kwietnia roku 2012 – była wyższa o 1,1 pkt. proc;
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w kwietniu br. wyniosło 5 477,5 tys. osób i zmniejszyło się o 1,0% w stosunku do notowanego przed rokiem (wobec wzrostu o 0,3% w analogicznym okresie ub. roku). Obniżyło się zatrudnienie m.in. w budownictwie (o 8,2%); wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz,

Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie
 ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
 tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

parę wodną i gorącą wodę (o 7,6%); obsłudze rynku nieruchomości (o 3,7%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 1,0%). Wzrost zanotowano m.in. w: administrowaniu i działalności wspierającej (o 3,9%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 3,3%), informacji i komunikacji (o 2,7%) oraz dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (o 2,1%).

- W okresie styczeń - kwiecień 2013 roku, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3 764,95 zł i w stosunku do tego samego okresu 2012 roku, wzrosło o 2,5%. Wzrost nastąpił w większości sekcji, przy czym największy w: górnictwie i wydobywaniu oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (po 5,0%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,4%), a także wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,3%). Niższe natomiast wynagrodzenia były w budownictwie (o 1,2%);
- W samym miesiącu kwietniu 2013 roku, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3830,89 zł, czyli o 3,0% więcej niż przed rokiem;
- Ceny towarów i usług konsumpcyjnych były o 0,4% wyższe niż przed miesiącem. Najwyższy wzrost cen odnotowano m.in. w: owocach (o 2,9%), warzywach (o 2,4%), makaronach (o 0,7%), rybach (o 0,3%). Niższe niż w marcu br. były ceny m.in.: cukru (o 0,6%), kawy (o 0,5%), mięsa wieprzowego (o 0,3%).
- W kwietniu br. produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie o 2,7% wyższym niż przed rokiem (w porównaniu z poprzednim miesiącem obserwowano spadek o 2,3%). Produkcja sprzedana wzrosła w skali roku w większości sekcji: w górnictwie i wydobywaniu (o 7,7%); w dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (o 3,0%). Spadek produkcji sprzedanej nastąpił jedynie w sekcji: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (spadek o 0,8%).
- Wydatki budżetu państwa w okresie styczeń – kwiecień 2013 r. ukształtowały się na poziomie 118 608,9 mln zł (35,4 % kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2013 r.), dochody – 86 862,5 mln zł (29,0%). Deficyt ukształtował się na poziomie 31746,4 mln zł, co stanowiło 89,3% planu.
- Inflacja w kwietniu 2013. Według szacunków GUS ceny dóbr i usług konsumpcyjnych w kwietniu 2013 r. wzrosły o 0,4 proc. względem marca. W porównaniu z kwietniem 2012 r. były zaś wyższe o 0,8 proc. Dane te są zgodne z oczekiwaniami analityków MG. Głównym czynnikiem, który miał wpływ na **poziom** inflacji w kwietniu 2013 r. (w ujęciu miesięcznym), był wzrost cen towarów i usług związanych z odzieżą i obuwem, oraz drugi miesiąc z rzędu - rekreacją i łącznością. Zgodnie z oczekiwaniami droższa była też żywność.
- Według wstępnych szacunków GUS, produkt krajowy brutto zwiększył się realnie o 0,5% w skali roku wobec wzrostu o 0,7% w IV kw. ubiegłego roku oraz 3,5% przed rokiem.

Wpływ czynników makroekonomicznych na sytuację społeczno-gospodarczą Warmii i Mazur w kwietniu 2013 roku:

- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w kwietniu 2013 r. wyniosło 3 007,46 zł. i do analogicznego okresu 2012 roku, wzrosło o 2,4 %. W porównaniu z kwietniem 2012 roku wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano m.in. w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 40,8%) oraz pozostałej działalności usługowej (o 11,5%). Niższy niż przed rokiem poziom przeciętnych wynagrodzeń zanotowano m.in. w informacji i komunikacji (o 6,6%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 4,6%).

Tabela 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł.

Wyszczególnienie	marzec 2013	kwiecień 2013
Ogółem	3034,97	3007,46
Przemysł w tym przetwórstwo przemysłowe	3156,87	3098,06
	3098,22	3046,02
Budownictwo	3099,34	3029,60
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2505,17	2566,92
Transport i gospodarka magazynowa	2639,78	2665,09
Zakwaterowanie i gastronomia	2534,09	2576,31
Informacja i komunikacja	3954,30	4046,93
Obsługa rynku nieruchomości	3978,58	3662,08
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3582,00	3524,41
Administrowanie i działalność wspierająca	1966,69	1924,25

Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

- Produkcja sprzedana budownictwa, w cenach bieżących, w kwietniu 2013 r. wyniosła 201,0 mln zł i była o 6,9% niższa niż w kwietniu ub. roku i o 0,6% wyższa niż przed miesiącem.
- Produkcja budowlano – montażowa, w cenach bieżących, w kwietniu 2013 r. ukształtowała się na poziomie 128,3 mln zł i stanowiła 63,8% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W stosunku do poprzedniego miesiąca produkcja budowlano – montażowa zwiększyła się o 1,5%, natomiast do kwietnia ubiegłego roku zmniejszyła się o 610,9%.

- Przedsiębiorstwa z siedzibą w województwie warmińsko- mazurskim ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym w kwietniu br. oceniły negatywnie, wobec pozytywnych ocen sprzed miesiąca, jedynie ogólny klimat koniunktury w budownictwie oceniany jest mniej pesymistycznie niż w miesiącu poprzednim.

Z. Janczyński
 DYREKTOR
 mgr inż. Zdzisław Szczepkowski

Opracowanie:

Wydział Polityki Rynku Pracy,

Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą

WUP w Olsztynie, na podstawie:

- 1) Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w kwietniu 2013 r. Główny Urząd Statystyczny; 28.05.2013.
- 2) Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego w kwietniu 2013, Nr 4/2013. Urząd Statystyczny w Olsztynie, 29.05.2013r.
- 3) Strona internetowa Narodowego Banku Polskiego, www.nbp.pl

Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie
 ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
 tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl